

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tas-16 ta' Settembru, 2009

Avviz Numru. 238/2006

Joseph Meilaq

Vs

Antoine Vassallo

II-Qorti:-

Rat illi l-attur ipprezenta rikors fir-Registru ta' din il-Qorti fejn talabha tikkundanna lill-konvenut thallsu s-somma ta' elfejn lira Maltin (LM2,000) rappresentanti din is-somma refuzjoni ta' flus ta' valur ta' flus imhalla lill-konvenut bhala parti mill-prezz ta' Toyota Vitz li kellha tigi konsenjata lilu, izda baqghet ma giet qatt hekk konsenjata.

Bl-ispejjez u l-konvenut hekk ingunt in subizzjoni.

Rat ir-risposta tal-konvenut prezentata fir-Registru ta' din il-Qorti nhar it-tlieta (3) ta' Jannar 2007 fejn espona s-segwenti:-

1. Preliminarjament, l-eccipjent, in kwantu citat in gudizzju fil-vesti tieghu personali, m'huwiex il-legittimu kontradittur, stante li n-negozju 'n kwistjoni sar mas-socjeta 'Antoine Auto Dealer Limited' u mhux mal-eccipjent personali.
2. Illi t-talba attrici hija irrita u nulla stante li fir-realta, it-talba tal-attur mhux ghal refuzjoni kif dedott fl-avviz promotur, izda ghall-infurzar ta' hlas ta' prezz ta' vettura, ghaldaqstant it-talba attrici kif dedotta ma tistax tigi akkolta.
3. Illi 'n realta n-negozju prospettat bejn il-partijiet kien wiehed ta' permuta, fis-sens illi kellu jsir tpartit bejn vettura tal-ghamla Tata Indica, proprieta tal-attur, ma vettura tal-ghamla Toyota Vitz illi kellha tigi importata appozitament mis-socjeta 'Antoine Auto Dealer Limited' biex tinbiegh lill-attur, liema negozju prospettat ma sehhx minhabba ragunijiet illi certament m'humiex imputabqli la lill-eccipjent u lanqas lill-imsemmija socjeta 'Antoine Auto Dealer Limited', ghaldaqstant gia la darba n-negozju prospettat ma sehhx, l-attur, kif fil-fatt diga kien accetta, huwa ntitolat biss li jiehu lura l-vettura tal-ghamla Tata Indica u s-somma ta' LM300 minnu mhalla, kif imsemmi (liema somma u liema vettura s-socjeta 'Antoine Auto Dealer Limited' hija disposta li tirrestitwixxi minnufih lill-attur), izda ma jistax jippretendi l-hlas fis-somma ta' LM1,700 ghall-vettura tal-ghamla Tata Indica, proprieta tieghu minnu konsenjata lis-socjeta 'Antoine Auto Dealer Limited' in linea tan-negozju prospettat u li baqa' ma sehhx.
4. Illi 'n oltre, t-talba attrici, 'n kwantu imsejsa fuq il-hlas ta' prezz ta' vettura tal-ghamla Tata Indica, proprieta ta' l-attur – hija irrita u nulla w infondata fil-fatt u fid-dritt in vista tan-nullita tal-obbligazzjoni sottostanti stante li l-biegh tal-vettura tal-ghamla Tata Indica mill-attur lill-konvenut, ma sarx permezz ta' skrittura ta' biegh, kif rikjest bil-ligi *ad validitatem* (vide *inter alia* s-sentenza tal-Prim Awla tal-Qorti Civili per Imhallef Joseph Said Pullicino moghtija fit-tmienja w ghoxrin (28) ta' Jannar 1993 fil-kawza fl-ismijiet "Fedele Dalli vs Alfred Caruana"

fis-sens illi “.... Huwa ormai pacifiku fil-gurisprudenza, li l-forma ta’ l-iskrittura f’kazijiet ta’ kompravendita ta’ vettura, hija wahda *di rigore*. Hu stabilit illi l-ligi tirrikjedi l-forma skritta, mhux biss *ab probationem* imma *ab substantium et validitatem*”. Fl-istess vena wiehed isib is-sentenza mogtija mill-Qorti ta’ l-Appell Kummercjali fis-sebgha (7) ta’ Dicembru 1956 fil-kawza fl-ismijiet “Henry Falzon pro et noe vs Carmelo Tanti” u mill-Prim Awla tal-Qorti Civili per Imhallef Onor. Dr. M. Caruana Curran LL.D fit-tanax (12) ta’ Dicembru 1963 fil-kawza fl-ismijiet “George Caruana vs Giuseppe Bonett.”

5. Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda bl-ispejjez kontra l-attur.

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Illi nhar id-disgha (9) ta’ Mejju 2007, l-attur ipprezenta l-affidavit tieghu li gie markat bhala Dok. JM 1 u l-affidavit ta’ huh Vincent Meilaq, li gie markat bhala Dok. JM 2.

In kontr’ezami nhar il-hmistax (15) ta’ Gunju 2007, l-attur jikkonferma li xtaq jixtri vettura *automatic* minhabba l-kondizzjoni medika hazina tieghu, izda jikkonferma li mill-ewwel stess kien qallu li xtaq vettura Vitz, izda ma kienx partikolari fuq il-kulur. Jghid li kien lest li jagħmel *it-transfer* tal-vettura tieghu għal fuq il-konvenut minnufih, sabiex ma jkomplix iħallas l-*insurance* u r-*road license* tagħha. Jichad li l-konvenut kien offrielu xi vettura Toyota Vitz ta’ xi sena partikolari.

Joseph Meilaq fl-affidavit tieghu jghid illi huwa jbatis mill-marda tad-dijabete u minhabba f’hekk, kellhom jaqtghulu s-swaba ta’ saqajh. Jghid li pero qabel ma kelli din l-operazzjoni, kelli vettura tal-ghamla Tata Indica *manual* w-ghalhekk ma setghax isuqha aktar.

Jispjega li n-nies qalulu b”Antoine Auto Dealer” u mar hemm biex jara kemm kien lest li jagħtih tal-vettura tieghu. Qallu li kien lest li jagħtih is-somma ta’ LM1,700 tagħha w-ghalhekk waslu għal ftehim dwar il-prezz. Qallu wkoll li huwa kien interessat li jixtri vettura tal-ghamla Toyota Vitz.

Kopja Informali ta' Sentenza

Qallu li ma kellux din il-vettura pero seta' jaqdi. Qallu li seta' jordnahielu, basta jagtih il-vettura tieghu tal-ghamla Tata Indica w is-somma ta' LM300 bhala depozitu, biex b'hekk qisu tah is-somma ta' elfejn lira Maltin (LM2,000). Ghalhekk jghid li ftehmu u huwa tah is-somma ta' tlett mitt lira Maltin (LM300) dakinhar stess fil-ghaxija. Ghamillu t-transfer tal-vettura w ikkonfermalu li l-vettura tal-ghamla Toyota Vitz kienet ser tiswihi bejn is-somma ta' erbat elef u mitjen lira Maltin (LM4,200) u erbat elef u erbgha mitt lira Maltin (LM4,400). Qallu li kien ser jaqdi malajr minhabba l-problema medika li kellu.

Jispjega li nel frattemp kien jiccekja x'karozzi kienu gejjin minn barra fuq l-internet peress li kien qallu minn fejn igibhom. Huwa fil-fatt kien sab diversi u dejjem kien ighidlu bihom, izda huwa kien ighidlu sabiex ihalli fidejh. Sahansitra anke spicca qallu jekk kienx possibli li jgiblu din il-vettura minghand dealer iehor hawn Malta. Qallu sabiex imur ifittex dealer u sahansitra kien mar għand Montebello u ra l-vettura li xtaq tal-ghamla Toyota Vitz. Huwa mar għand il-konvenut u qallu biha, pero dan wiegbu li hu ma jkellimx lil ta' Montebello.

Jghid li huwa kien wkoll applika sabiex jagħtuh ghajnuna sabiex jixtri din il-vettura u kien tawh is-somma ta' Lm1,700, izda jekk kien ser idum, kien ser jitlef dan il-benefiċċju lilu moghti. Huwa għalhekk kien anke mar biex igeđded l-applikazzjoni li kellu ghall-ghajnuna, stante id-dewmien, w il-konvenut kien qallu li seta' anke igiblu aktar ghajnuna.

Huwa mbagħad spicca mar ikellem avukat ghaxar xħur wara. Jghid li huwa halla daqshekk zmien jghaddi, ghaliex kellu t-tama li l-konvenut kien ser jaqdi. Izda fl-ahhar, anke meta beda jcempillu, kien jaqtghlu t-telefon. Jghid illi huwa kien bagħtlu diversi ittri w il-konvenut ried jagħtih lura is-somma ta' tlett mitt lira (LM300) u jirritornalu l-vettura tal-ghamla Tata Indica, li kienet diga giet trasferita għal fuqu, izda ma ftehmux w għalhekk kien fetah din il-kawza. Jghid li mart il-konvenut wkoll kienet tagħtih r-ragun, ghaliex l-konvenut kien hallih jistenna hafna.

Ikkonkluda u qal illi huwa xtara vettura tal-ghamla Daihatsu ghaliex ma setax jistenna aktar w ghamel hekk billi dahal f'aktar spejjez u dahal f'loan mal-bank w illum qed ihallas l-imghaxxjet.

Vincent Meilaq, īnu l-attur fl-affidavit tieghu jghid li kien hu li ssugerixxa lil huh sabiex jixtri vettura *automatic* wara li kelli s-swaba tieghu maqtugha u jghid li mar ukoll ma huh sabiex japplika ghall-ghajnuna socjali. Jghid li akkompanja lili huh għand l-konvenut u kienu ftehmu dwar in-negożju kif spjega mill-attur stess. Ikkonferma li t-transfer tal-vettura tal-ghamla Tata Indica minn fuq huh għal fuq Antoine, lahqet saret ukoll. Qal li damu hafna jistennew din il-vettura, izda ma waslet qatt.

Dottor Chris Cilia ghall-konvenut ipprezenta dokument li gie markat bhala Dok. 'Z' li kienet ittra li giet mibghuta mill-avukat difensur tal-attur lill-konvenut nhar is-sitta (6) ta' Lulju 2006, fejn fiha hemm konfermat in-negożju li kien sar bejn il-partijiet. Fl-atti a fol. 23 hemm ukoll ittra mibghuta mill-konvenut Antoine Vassallo lill-avukat konsulet tal-attur datata sbatax (17) ta' Lulju 2006, b'risposta ghall-ittra legali li kien ircieva.

Illi nhar it-tmienja w ghoxrin (28) ta' Jannar 2008 din il-Qorti kif preseduta, kienet irrilevat li peress illi l-attur għal xi zmien kien ippatrocینat minn huwa Dottor Jose Herrera, ai termini ta' l-artikolu 734(1)(g) tal-Kap. 12, kienet qed tastjeni milli tiehu konjizzjoni aktar ta' dan il-kaz.

Illi pero permezz ta' nota konguntiva datata disgha w ghoxrin (29) ta' Jannar 2008, l-avukati tal-partijiet iddikjaraw li huma xtaqu li din il-Qorti kif preseduta, tkompli tisma din l-istess kawza u li tigi deciza minnha.

Illi għalhekk b'digriet tagħha tal-hdex (11) ta' Frar 2008 hija riappuntat din il-kawza ghall-hdex (11) ta' Marzu ghall-kontinwazzjoni.

Rat illi fis-seduta tal-hdex (11) ta' Marzu 2008 l-avukati tal-partijiet kienu talbu lil din il-Qorti tagħti sentenza

preliminary dwar l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut.

Rat is-sentenza preliminari mogtija minnha nhar id-disgha (9) t'April 2009 fl-ismijiet premessi meta din il-Qorti cahdet l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut.

Illi nhar l-ghaxra (10) ta' Lulju, 2008 d-difensur tal-konvenut talab li jinghata sentenza dwar it-tieni u r-raba eccezzjonijiet tieghu u l-avukat tal-attur irremetta ruhu.

Rat li fil-hamsa w ghoxrin (25) ta' Settembru 2008 din il-Qorti ghaddiet biex tat sentenza preliminari fuq dak mitlub minnha u cioe fuq it-tieni u r-raba eccezzjoni meta cahdet l-istess eccezzjonijiet.

Illi nhar il-hdax (11) ta' Marzu 2009 xehed il-konvenut **Antoine Vassallo** u qal li jiftakar li l-attur kien mar għandu sabiex jixtri karozza bin-number plates TFI u cioe ghall-uzu minn nies b'disabilita. Jghid li kien għamillu *part exchange* billi l-attur kien tah il-vettura li kellu flimkien mas-somma ta' tlett mit lira Maltin (LM300). Jghid ukoll li l-attur kien talbu li jzomm l-polza ta' sigurta li kellu fuq il-vettura u huwa ma oggezzjonax għal din it-talba u ha l-vettura u poggiha fis-showroom tieghu għal *re sale*.

Jghid li in segwitu huwa ordna minn barra l-vettura li xtaq l-attur u cioe Toyota Vitz *duty free* peress li hija bin-number plates TFI. Jghid fix-xhieda tieghu li l-vettura waslet minn barra izda ma setghax johrogħha mix-xatt u fil-fatt qallu li tinzamm ix-xatt u wara qallu li kien ikun ahjar jekk iwaqfu n-negozju. Jghid li kien ircieva ittra mingħand l-avukat tieghu sabiex huwa jirritornalu l-vettura li kellu li esebixxa u li giet markata bhala Dok. JM. Huwa kien accetta li jirritornalu l-vettura flimkien mal-flus li kien tah izda jghid lil-attur rega' bdielu.

Illi nhar il-hdax (11) ta' Marzu 2009 l-konvenut esebixxa numru ta' dokumenti permezz ta' nota fosthom ittra datata sebgha w ghoxrin (27) ta' Lulju 2006 miktuba mill-avukat difensur tal-attur li giet immarkata bhala Dok. AV 1 li permezz tagħha huwa talab jkollu refusjoni tal-flus li kien

ghaddielu flimkien mar-ritorn tal-vettura li kien ghaddielu, ittra miktuba mill-avukat difensur tieghu datata tmintax (18) t'Awwissu 2006 li giet immarkata bhala Dok. AV 2 li permezz tagħha huwa jinforma lill-attur li ma kellux oggezzjoni għat-talba tal-attur u dan għaliex fil-fehma tieghu, *I-part exchange* ma kienx għadu possibl, ittra ohra datata sitta w' ghoxrin (26) t'Awwissu 2006 li giet immarkata bhala Dok. AV 3 li permezz tagħha I-avukat difensur tal-attur talab rifusjoni tal-flus u ciee is-somma ta' LM2,000 *sic et simplicité* mingħajr ma jiehu lura I-vettura tieghu peress li kien diga ghadda sena u nofs mid-data tan-negozju w' ittra ohra datata tnejn (2) ta' Settembru 2009 li permezz tagħha I-avukat difensur tal-konvenut qed jghid li galadarba n-negozju ma sehhx, allura I-partijiet għandhom jitqiegħdu fi *statu quo ante* qabel ma gie miftiehem in-negozju.

Illi nhar il-hamsa (5) ta' Mejju 2009 I-konvenut ipprezenta I-affidavit ta' Mariolina Schembri u kopja ta' cedola ta' depositu. (fol. 62)

Mariolina Schembri tghid li hija impiegata mal-konvenut u li n-negozju tal-konvenut huwa bazat fuq importazzjoni ta' vetturi minn barra u hija tkun involuta sabiex tiehu hsieb I-ordnijiet specjali ciee meta fl-ordni jkun hemm xi sussidju mill-Gvern bhal ma kien il-kaz tal-attur. Tghid li tiftakar li I-attur kien mar fis-showroom tagħhom ir-Rabat f' Novembru 2005 flimkien ma huh sabiex sabiex jottjeni vettura bl-ghajjnuna tal-Gvern. Tiftakar li dakinhar I-attur kien halla I-vettura li kelliu bhala *deposit* mill-prezz li kienu ftieħmu dwaru sabiex I-konvenut jordnalu I-vettura li xtaq minn barra. Qalet li I-vettura tal-attur kienet fis-showroom bhala *re sale* pero tghid li ma setghetx tinbiegħ qabel ma jigi finalizzat in-negozju. Qalet ukoll li dakinhar I-attur kien hallas ukoll is-somma ta' tlett mitt lira Maltin (LM300) bhala *part payment* u I-partijiet kienu ftieħmu li I-konvenut kelliu jgħiblu vettura tal-ghamla Toyota Vitz *second hand* mill-Gappun ghall prezz ta' LM4,200.

Tghid ukoll li I-attur xtaqha tas-sena manifattura 2003 u ta' kulur *silver* jew sewħha, xtaqha f'kundizzjoni tajba. Tispjega li qaltlu li I-vetturi ikunu mmarkati bi grad I-ghola

huwa numru hamsa li jfisser li l-vettura tkun kundizzjonata u fil-fatt kienet ser tordnahielu hekk. Qalet li kienet tagħtu wkoll il-web site sabiex jivverifika dak li kienet qed tghid sabiex huwa ikun jista jghamel il-verifikasi tieghu dwar dak li kien ser jigi ordnat. Qalet li fil-fatt l-attur gieli mar b'xi ghazlu li jkun għamel minn fuq is-sit izda sakemm tidhol fis-sit u tivverifika dik l-istess vettura tkun diga nbieghet.

Qalet li hija kellha tqogħod attenta ghaliex fil-fatt dik il-ettura li kienet ser tordna kienet qed tinxtara b'mod specifiku għaliex u jekk ma johod iex ma tkunx tista toħroghha mid-Dwana ghaliex peress li tkun inxtrat bl-ghajjnuna tal-Gvern din trid bilfors tigi rilaxxjata f'ismu. F'dan il-kaz il-Gvern kien ser jagħti benefiċċju fis-somma ta' LM1,700. Qalet li l-klijent baqa' jinsisti magħha li riedha kundizzjonata u hi kienet tghidlu li ma tistax tikkonfermalu dan ghaliex fil-fatt il-vettura kienet *second hand*.

Tiftakar ukoll li fl-ahhar l-konvenut kien qallu sabiex imur jara jekk jinqedix minn haddiehor u li huwa kien lest li jagħtih lura is-somma ta' tlett mitt lira Maltin (LM300) flimkien mal-vettura li kellu originarjament.

Tikkonferma li mbagħad l-attur qisu tilef l-interess ghaliex ma baqax imur ix-showroom u nhar is-sitta (6) ta' Lulju 2006 kien ircevew ittra mingħand l-avukat difensur tieghu fejn kien gew mitluba jirrifondu lura l-flus li l-attur kien tahom flimkien mal-vettura jew inkella jigi rifuz lilu is-somma ta' LM2000 rappresentanti l-valur tal-vettura u d-deposit li kien sar. Tghid li huma kienu accettaw li jirritornawlu l-vettura u l-flus izda mbagħad spicċaw f'skambju ta' ittri legali u fil-fehma tagħha l-attur rega' luru minn kliemu.

Hija esebit ittra bhala Dok. A li hija ittra mibghuta mill-Kummissjoni Nazzjonali ta' persuni b'dizabilita li tistabilixxi l-kundizzjonijiet li kien hemm fuq l-importazzjoni ta' din il-vettura TFI liema ittra kienet giet mibghuta lill-attur direttament mill-Kummissjoni, ittra ohra mibghuta mill-Ministeru tal-Finanzi datata sittax (16) ta' Dicembru 2005 fejn hemm miktub li l-approvazzjoni tal-ghajjnuna tal-Gvern

kienet ser tibqa in vigore ghall-perjodu ta' sitt xhur wara l-iffirmar tagħha fost kundizzjonijiet ohra, cedola ta' depositu li permezz tagħha huwa ddeposita s-somma ta' €699 rappresentanti l-valor ta' tlett mitt lira Maltin (LM300) li kienew gew mghoddija lilu mill-attur flimkien mal-vettura Tata Indica numru ta' registrazzjoni CBG 784 registrata f'isem il-konvenut skond il-log book esebit.

Illi nhar is-sitta (6) ta' Mejju 2006 rega' xehed l-attur Joseph Meilaq in kontr'ezami fejn cahad li huwa qatt tkellem ma Mariolina Schembri li tahdem mal-konvenut u cahad ukoll li din qatt tagħtu x'informazzjoni mill-internet dwar il-vettura. Ghalkemm jghid li kien minnu li huwa xtaq li l-attur jgħiblu vettura mill-Gappun li ma kienitx għadha għandu. Huwa minnu li huwa kien qallu li riedha malajr. Jghid li huwa għandu *injury* f'saqajh u l-attur kien qallu li kien ser igħibielu malajr izda din qatt ma waslet. Qal li huwa kien ottjena permess mill-Ministeru tal-Finanzi sabiex ma jħallasx it-taxxa fuqha li kienet tinsaq ghall sitt xhur u kien mar igedded dan il-permess u fil-fatt hekk kien għamel. Jghid li sa' ghaxar xhur wara meta l-permess kien ser jerga jghalaq l-vettura kienet għadha ma waslītx.

Jikkonferma li meta ghaddew sena u ghaxar xhur u l-vettura kienet ghada ma waslītx, huwa kien qal lill-konvenut li kien lest li jaccetta l-vettura anke jekk kellha daqqa basta tasal. Qal li huwa kien mill-ewwl dawwar il-vettura li kelli għal fuq l-konvenut dakħinhar li sari l-ftiehim u kien tah is-somma ta' LM300 ukoll kif kien miftiehem. Jghid li l-konvenut kien lest li jaqtih lura l-vettura Tata Indica wara ghaxar xhur, pero huwa ma riedix nonostante li l-avukat tieghu kitbet hekk ghaliex huwa xtaq il-vettura li kien ordna.

Vincent Meilaq ikkonferma għal darb ohra li kien prezenti meta sar il-ftiehim bejn il-partijiet. Ikkonferma li l-vettura li ried l-attur, kienet Toyota Vitz u li ma kienitx fis-showroom dak il-hin tan-neozju u li xtaqha blu w ikkundizzjonata. Jghid li Mariolina Schembri qatt ma tkellem magħha u lanqas jaf biha u li fix-showroom darba biss kien mar. Ikkonferma li dakħinhar tal-ftiehim huh kien għamel it-transfer tal-vettura tieghu u qalibha għall-fuq il-konvenut u

Kopja Informali ta' Sentenza

kien tah kif kienu ftiehmu, s-somma ta' tlett mitt lira Maltin (LM300) u dan bhala parti mil-prezz tat-Toyota Vitz li l-attur kellu jghaddilu.

Illi nhar it-tmintax (18) ta' Mejju 2009 l-konvenut esebixxa ittra mibghuta minnu lill-avukat tal-attur datata sbatax (17) ta' Lulju 2006 fejn fiha kien infurmaha li peress li l-konvenut kien xtaq il-vettura kkundizzjonata u ta' dan ma setax jagtih garanzija peress li l-vettura kienet ser tkun *second hand*, offrilha li jrodd lura l-vettura Tata li kien ghaddielu l-attur flimkien mas-somma ta' tlett mitt lira Maltin (LM300).

F'dik is-seduta tat-tmintax (18) ta' Mejju 2009 l-konvenut esebixxa wkoll affidavit iehor tieghu. F'dan l-afidait ikkonferma dak kollu li qalet Mariolina Schembri. Zied ighid pero li l-attur kien talbu ghal vettura *automatic* ghaliex kellu disabilita f'saqajh ghaliex fil-fatt kien spicca bla swaba minhabba il-marda li kellu tad-dijabete. Jghid li huwa kien accetta li jbieghu t-Toyota una volta huwa jghaddielu l-vettura li kellu u s-somma ta' tlett mitt lira Maltin (LM300) sabiex b'hekk l-attur kien qed ihallas is-somma t'elfejn lira maltin (LM2000) bhala *deposit*. Qal li veru l-attur kien ghamel it-transfer minnufih pero l-vettura baqghet *for re sale* u qal li din tkun bla *insurance* w għalhekk ma tistax tinbiegh lil terzi. Jghid li l-attur kien kuntent b'din il-proposta basta ma jibqax ihallas l-ispejjez.

L-attur jghid li maz-zmien huwa kien isib il-vettura li xtaq l-attur izda meta kien jghidlu biha dan ma kienx juri interess u kien għalhekk li ma importawhiex.

Stephen Cachia għan-nom tad-Direttorat tal-Licenzji xehed nhar il-hdax (11) ta' Gunju 2009 fejn ikkonferma li l-vettura Tata Indica numru ta' registrazzjoni CBG 784 kienet tappartjeni lil Joseph Meilaq sad-disgha w ghoxrin (29) ta' Novembru 2005 u wara din id-data l-vettura giet mibjugha lid-dealer Antoine Vassallo Auto Dealer.

Ikkunsidrat:-

Illi ghalhekk f'din is-sentenza finali il-Qorti għandha biss tiddecidi fuq it-tielet, il-hames w is-sitt eccezzjoni.

Illi l-Qorti ezaminat il-provi prodotti li principalment jikkonsistu fix-xhieda tal-attur, huh, l-konvenut u l-impiegata tieghu Mariolina Schembri u Stephen Cachia.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta bla ombra ta' dubbju l-attur xtaq ibiegh il-vettura tieghu tat-tip Tata Indica peress li din kienet “*manual*” u minflok xtaq idahhal ohra tat-tip “*automatic*”. Dan għamlu minħabba d-disabilita fizika li huwa kellhu. Għal dan il-ghan, l-attur, flimkien ma hu kien marru għand l-konvenut sabiex jaraw kemm kien lest li jagħti tal-vettura tieghu. L-attur jghid, u dan mhux kontestat, illi l-konvenut tah elf u seba' mitt liri Maltin (LM1,700) tagħha. Wara li ftehma fuq il-prezz, l-attur informa lill-konvenut li huwa xtaq jixtri vettura tat-tip Toyota Vitz. Il-konvenut stqarr mieghu li huwa ma kellħux vettura bhal dik, izda seta' jaqdih. Fil-fatt talbu s-somma ta' elfejn lira Maltin (Lm2,000) bhala depozitu fuq il-vettura tat-tip Toyota Vitz. Għalhekk il-flus li kellu jiehu l-attur mingħand il-konvenut u ciee l-LM1,700 zammhom l-istess konvenut w imbagħad dakħinhar stess, l-attur regħha mar għand il-konvenut sabiex jagħti id-differenza u ciee tlett mitt lira Maltin (LM300). Sar ukoll, da parti tal-attur, it-transfer tal-vettura li kellhu u ciee t-Tata Indica, u fuq dan it-transfer kienet anke iżżejjif il-mara tal-attur. B'hekk gie li l-konvenut kellhu fidejh is-somma ta' LM2,000 appartenenti lill-attur. Wara hafna zmien, l-konvenut baqa ma gabx il-vettura li kien xtaq l-attur, u kien għalhekk li huwa kiteb lill-konvenut permezz tal-Avukat tieghu. Din l-ittra, li giet immarkata bhala Dok. Z u tinsab esebita a fol. 21 tal-process, tghid illi s-somma ta' LM2,000 li diga hallas il-mittenti (attur odjern) kienet thallset “*parti f'cash u parti f'part exchange*”. Sussegwentement, l-attur xtara vettura tat-tip Daihatsu w ipproċeda b'din il-kawza, sabiex tigi rifuza lilu s-somma ta' LM2,000, “*rappresentanti somma ta' refuzjoni ta' valur ta' flus imħalla lill-konvenut bhala parti mill-prezz ta' Toyota Vitz li kellha tigi kkonsenjata lil Joseph Meilaq, liema karozza qatt ma giet kconsenjata*”.

Kif gie ritenut mill-Onorabbi Qorti ta' l-Appell Sede Inferjuri fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Tonna vs Philip Azzopardi**, deciza nhar it-tanax (12) t'April, 2007:-

“In materja ta’ provi, gie diversi drabi ritenut illi r-regoli l-aktar prevalent i fl-ordinament guridiku tagħna jidhru li huma dawn:

(i) Ibda biex ir-regola tradizzjonali tal-piz tal-provi timponi a kariku tal-parti li tallega fatt l-oneru li ggib il-prova ta’ l-ezistenza tieghu. Tali oneru hu ugwalment spartit bejn il-kontendenti, sija fuq l-attur li jsostni l-fatti favorevoli li jikkostitwixxu l-bazi tad-dritt azzjonat minnu (actori incumbit probatio), sija fuq il-konvenut għas-sostenn tal-fatt migħub minnu biex jikkontrasta l-pretiza tal-attur (reus in excipiendo fit actor) – Ara Vol. XLVI/i/5.

(ii) Fil-kors tal-kawza dan il-piz jista joxxilla minn parti ghall-ohra, ghax, kif jingħad, ‘jista jkun gie stabbilit fatt li juri prima facie li t-tezi ta’ l-attur hija sostenuta’ – Ara Vol. XXXVII/i/577;

(iii) Il-gudikant adit mill-meritu tal-kaz hu tenut jiddeciedi iuxta allegata et probata, u dan jimporta li d-decizjoni tieghu tigi estratta unikament mill-allegazzjoni tal-partijiet. Jigifieri, minn dawk ic-cirkustanzi tal-fatti dedotti għab-bazi tad-domanda jew ta’ l-eccezzjoni u l-provi offerti mill-partijiet. Jikkonsegwi illi d-dixxiplina tal-piz tal-provi ssir bazi tar-regola legali tal-gudizzju ‘n kwantu timponi fuq il-gudikant il-konsiderazzjoni li l-fatt allegat mhuwiex veru ghax mhux ippruvat;

(iv) Il-valutazzjoni tal-provi hu fondat fuq il-principju tal-konvinciment liberu tal-gudikant. Lilu hu mogħti l-poter diskrezzjonali tal-apprezzament tar-rizultanzi probatorji w allura hu liberu li jibbaza l-konvinciment tieghu minn dawk il-provi li hu jidhirlu li huma l-aktar attendibbli w idoneji għall-formazzjoni tal-konvinciment tieghu. Naturalment dik id-diskrezzjoni tieghu hi soggetta għal dak il-limitu legali impost fuqu mill-artikolu 218 tal-Kodici ta’ Organizzazzjoni u Procedura Civili li jrid li fis-sentenza tingħata motivazzjoni ragonata li

tikkonsenti l-kontroll tal-hsieb logiku segwit fuq appell interpost mis-sentenza. Motivazzjoni din, li jekk jinstab li tirrispondi mal-logika u r-razzjonalita, kif ukoll koerenti ma' l-elementi utilizzati allura skond gurisprudenza konkordi, ma tigix disturbata minn Qorti ta' revizjoni – Ara b'ezempju **Ramchand Kilumal noe vs Jessie Blanco** – App. 30 ta' Gunju, 1912 (Vol. XXIV/i/104);

W imbagħad, dwar xi jfisser l-avviz li bih l-attur iressaq it-talba tieghu għad-determinazzjoni tal-Qorti, ntqal illi:-

*"Trattandosi di domanda introdotta per avviso nella Corte Inferiore la legge e' meno rigorosa quanto alla forma della stessa, che se fosse stata introdotta in una Corte Superiore (Kollez. Vol. XXIV p. 1 p.615) kowtazzjoni meħuda mis-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fil-kawza fl-ismijiet **Carmelo Cassar nomine vs Victor Zammit** deciza fit-23 ta' Gunju, 1994".*

Fl-istess sentenza intqal ukoll illi sabiex tigi evitata n-nullita tac-citazzjoni l-Qrati nostrani irrikorrew ghall-kriterju tal-ekwipollenza u li fil-Qorti Inferjuri l-attur jista jibdel il-kawzali.

Inghad ukoll illi "kemm l-imsemmi kriterju kif ukoll it-tibdil tal-kawzali huma hekk applikati jew konsentiti meta l-kawzali ma tkunx expressa sew fic-citazzjoni jew fil-kaz ta' kawzali mfissra aktarx lakonikament". Gie ukoll ritenut illi f'kaz li mill-fatti tal-kawza tirrizulta kawzali diversa minn dik dedotta fic-citazzjoni il-Qorti hi fakoltizzata li, fejn jokkorriha, tiprovo fuq il-mertu in bazi ghall-kriterju ta' ekwipollenza jekk jinstab li hemm ekwivalenza logika u bastanti biex wieħed ma jinorriex f'nullita (Vol. XXIX p II p.698 u Vol. XLVIII p. II p. 777) imsemmija fis-sentenza mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell Sede Inferjuri fil-kawza fl-ismijiet **Design Elements Ltd vs Michael P. Camilleri pro et noe** deciza fl-ghoxrin (20) t'Ottubru, 2004.

Issa minn qari ta' l-avviz, il-Qorti tistqarr li t-talba hija wahda cara u mill-provi prodotti jirrizulta li l-attur biegh il-karozza tieghu tat-tip Tata Indica lill-konvenut. Il-bejgh sar u l-istess attur jistqarr ukoll illi huwa u martu marru

jiffirmaw il-log book relativ. Gara izda li minflok ma l-attur ha l-LM1,700 tal-karozza tieghu, huwa halla dawn il-flus bhala depozitu akkont fuq vettura ohra. Ma dawn l-LM1,700 huwa zied is-somma ta' LM300. B'hekk, l-attur gie li halla għand il-konvenut is-somma ta' LM2,000 ekwivalenti għal €4,658.75. Mela allura ma huwiex il-kaz kif qiegħed ighid il-konvenut u ciee li dan huwa kaz ta' infurzar ta' hlas ta' prezz ta' vettura, izda huwa kaz ta' rifuzjoni ta' flus li l-attur kien halla mal-istess konvenut. Illi ma hemmx dubbju li n-negozju kien wieħed ta' biegh.

Illi l-konvenut qed ighid li n-negozju li kien hemm bejn il-partijiet ma kienx wieħed ta' biegh kif stipulat fil-ligi izda kuntratt ta' tpartit. Ma din is-sottomissjoni il-Qorti ma taqbilx ghaliex l-intensjoni tal-attur kienet wahda u ciee li jixtri vettura Toyota Vitz u mhux li jpartat il-vettura tieghu. Fil-fatt il-vettura tieghu Tata indica giet stmata sabiex tingħata bhala parti mill-prezz flimkien ma xi somma flus cash. Kemm l-attur kif ukoll il-komnvenut jaqblu li l-valur tat-Tata flimkien mal-cash u ciee is-somma ta' LM2000 kellha isservi bhala deposit ghax-xiri tal-vettura Toyota Vitz.

Skond l-**Artikolu 1346 tal-Kap 16** “*il-biegh huwa kuntratt li bih wahda mil-partijiet tintrabat li tagħti xi haga lill-ohra bi prezz li din il-parti l-ohra tintrabat li thallas ghaliha.*”

Dan hu appuntu dak li gara bejn il-partijiet l-attur obbliga ruhu li jittrasferixxi lill-konvenut li accetta il-vettura tieghu Tata li giet stmata bil-prezz ta' LM1,700 li flimkien mas-somma cash ta' LM300 kellhom iservu bhala deposit ghax-xiri tal-vettura Toyota Vitz.

In segwitu l-konvenut kien obbliga ruhu li jordna il-vettura Toyota Vitz sabiex jittrasferiha lill-attur. Jidher li l-attur esegwixxa l-obbligi tieghu waqt li l-konvenut naqas li jaderixxi mal-ftehim. Ma hemmx dubbju li l-oggett tal-akkwist u ciee il-vettura Toyota Vitz u l-valur kienu miftiehma bejn il-partijiet sa mill-bidu nett.

Il-konvenut ma ressaq l-ebda prova sabiex jissostanzja dak li qal fl-eccezzjoni tieghu ciee li l-biegh (u mhux tpartit) ma sarx minhabba ragunijiet imputabbli lili. Ma

Kopja Informali ta' Sentenza

ressaq l-ebda prova dwar dak li ghamel sabiex jiffinalizza n-negoju. Jghid biss li dak li sab fil-kompjuter ma ghogobox lill-attur pero prova ta' dan ma gabx.

Illi l-Qorti tikkonkludi li l-konvenut m'onorax l-obbligi tieghu u m'ordnax il-vettura kif rikjeta minnu skond il-ftehim milqugh minnu.

Ghalhekk f'dawn ic-cirkostanzi din il-Qorti qieghda tichad kemm it-tielet eccezzjoni tal-konvenut kif ukoll il-hames u s-sitt fejn inghad li t-talba attrici hija nfodata fil-fatt u fid-dritt.

Il-Qorti ghalhekk filwaqt li tilqa t-talba attrici u tichad il-kumplament ta' eccezzjonijiet (it-tielet, il-hames u is-sitt) li ma gewx trattata fis-sentenza tagħha pre citata, qieghda tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur is-somma ta' elfejn lira Maltin (LM2,000).

L-ispejjez u l-imghax skond il-ligi jithallsu mill-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----